

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosc da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłat,
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Serbske njedželske łopjeno

B Budyšinje

30. augusta 1931

Bauzen

Samolwity redaktor farat Wyrjac w Roskacizach. — Čižbcz a naklad Čsmolerjez Inhićizischczerne a knihatnje, šap. dr. i wobm. rut. w Budyšinje
Wuhadza łóždu šobotu a placzi šchwórczlětnje 108 šlotnych pjenjezłow

13. njedžela po šwj. Trojizy.

Japojchtoske skutki 14, 22: „A požylniščaj dušhe wu-
čjomnikow a napominaščaj jich, so bychu we wěrie woštali
a so mamy přiches wjele štyšnosćow šańcž do Božeho
kralestwa.“

S krótkimi šłowami šo tule nadawł a wopšhijecze pře-
daršeho šastojnstwa rosrižuje. Na to ma łóždy předač na
kěłzy kaž na šwojich pucžach přiches wožadnu myšlicž, kať mohł
dušhe požlucharjow a wožadnych najlěpje požylničž we
wšelakich špntowanjach a nušach tutoho šwěta a jich na-
pominacž, so bychu we wěrie woštali. To woczakujemy wot
našich Božich šlužbow, šo šo požylnjeni a we wěrie wo-
čzerštwjeni šašo domoj wróćimy. Wódla toho pať tuta Boža
šhtucžka na łonzu łóždemu šhěšczižianej, niz jenož dušhe-
paštyrjam, něšto wulzy wažne šjewi, mjenujzy tu wěrnoscž,
kotraž drje je wěšo přicheso hižo płačžika. ale na kotruž čze-
my runje džěńša i wošebitej kěžžbliwošcžu požluchacž: šo
mamy my šhěšcziženjo přiches wjele štyšnosćow do Božeho
kralestwa šańcž.

W tamnym měšcže i mjenom Lystra běšhe japojchtol Pa-
wol, přichewodženy wot šwojeho přichězela Barnabaža, se
šwojim předowanjom hłuboti šaczišcž činił. Woni jimaj
bójške počěšcžowanja wopokašachu, jako byščaj Bohojo se
njebjek k čłowjekam dele štušiloj, a čhžychu jimaj wopro-
wacž. Potom pať přichindžechu židža i wokolnošcže a narěcža-
chu lud, šo Pawoła kamjenowachu. Přiches Boži džiw pať bu
japojchtol wuhowany a šhwowašche šo šhwilku přiched nje-
pšhěcželemi. A našajtra woteńdže wón k druhim wožadam,

šotrež běšhe přjedny šaťožil. Šhšcže njeběchu jeho rany wot
tamneho kamjenowanja šažite a tola předowawšche přicheso ša-
šo ewangelijon wo šhšizju a jeho rany pomhachu jemu šobu
předowacž wo mozy wěrn. Šštož běšhe šam našhonił, to
wón předuje: šamšne našhonenje běšhe jemu jako předa-
rjej i najlěpšchim wučerjom: mamy přiches wjele štyšno-
šcžow do Božeho kralestwa šańcž.

Kelto štyšnosćow namaťaja šo tola na šwěcže! Kelto
šylšow šo łóždy džěń drje płaťaja! Šowle pola jedneho je
k temu nuša šastaranja a šeziwjenja ša pšhiczinu, šo jeho wu-
troba šo wjazny wješelicž nješamóže; pola drugeho čželna
šhoroscž, kotraž wjele boloscžow šawinuje. Tu šo čžłowška
pilnošcž, šwěrnoscž a wšcha próža nješhšipóšnawa wot dru-
hich, tam płaťa žarowaza luboscž hórke šhšly přichi šažnym
rowje. A k temu wšelakore čžiche horjo, šotrež někotryžtuli
w šebi nošny a niťomu šjewicž nječha a šotrež tola tať jěrko
boli! A čžom' čžerpjenja tať wjele a šboža maťo je? A čžom'
luboscži Bóh šcžele tať nahle džělenje? Kať wjele wóčžkow
hažny a ertow woněmi, hđnyž běh jich přichesta čžafny a džěchu
k wěčnosći? Čžohodla, čžohodla? — to je našcha škoržba,
to je našche tšhazore prašhenje, šotrež šo wšchědnje k njebje-
šam woła a na šotrež čžłowjekajo wšchěh čžafkow šej wotmol-
wjenje pytachu. Kelto dušchow je šo i taťkim prašhenjom
hižom hačž do požlednjeho šdychnjenja martrowaťo!

Šaj, we wěštych padach drje tať čžěžto njeje, pšhiczinu
čžłowjekich štyšnosćow wukšědžicž. Njeje šej je hušto došcž
čžłowjek šam šawinowať?

Alle wšche toho woštanje tola hišcže jara wjele, šštož
njemóžesh wujafnicž abo wuměricž. Šenož derje je, šo jenož

mały dżel wicheje styttnoscze a boloścze na wšchem śwěcze wo-
hladamy a pójnawamy. Ale to hiżom dořahnje, so kař nje-
wurjekliwa czeřa nad žytnym cřlowjestwom leři a pod kotreř
wono hluboko idyhuje a stona. Haj, telto styttnoscčow na
šwěcze, — cřohodla? Pohladajmy do šwojeho teksta! Se
šahorjazymi šlowami běše Pawoł w tamnym měscze wo
bójškim wodženju předował a Božu mudročsz w stawšnach lu-
dow a jednotliwego cřlowjeka wupořařař. Bórny po tym bu
wón kamjenowany kař najhóršchi škóřnik. Ale tehodla wón
šo tola njeje šabludženy abo bjes wšcheje nadžije wot Boha
wotwobročil; ně, wjele bóle namařamy jeho bórny šařo, kař
wón šwojich wěrnbratrow požylnjuje, kiř šej w šlabej wě-
rje po tajkich našonjenjach řadnje rady njewjedžachu: Wón
jim wobřwědčujuje: Bóh tola šwět wodži, a wón jón wodži
řobu tež pšes styttnoscze, kotreř na šwět a ludži řczele; haj
w tajkich wot Boha pšhipuřczenych abo póřlanych hórkich na-
řonjenjach namařuje wón runje won woporařmo, so Bóh tnyř
šwojich njeje šahyl, ale so dze jich na tajke wařdny pšchezo
bóle ř šebi cřahnyř.

Je tola takle, so bychu řo potom, hdyř na cřlowjekow
njbnychu řadne czerpjenja wjazny pšchisřke, tež najlěpře mo-
žny na šwěcze řhubile: wěra, kotrař řo pšes wšcho horjo do-
budže, lubořsz, kotrař ř wobczeřenyymi a řrudžaznyymi wutroba-
mi nořny a řobu czerpi, nadžiřa, kotrař nihdy njewořšlabny,
ale řo po styttnoscčach a w nich cřim móžniřcho wěcřnje řboř-
nořcze trořchtuje.

Njewobpřichimaju najcřemniřche hodžiny řiwjenja řwjet-
řcha najwjetřche řohnowanje? To njeje wěcře pšhipad, řo
runje w cřařu 30lětnje wójny najkřařniřche řhěrluřche do-
wěřenja a najnutřniřcheje pobořnořcze nastawachu. Š naj-
hlubřichich řóřlow řo pšchezo najcřerřtwiřřha woda řóřli.

Wřhař pšchi tym wěny, řo my Bože pucze nihdy cřiřcze
dopóřnawacř njebudžemy. Runje wot japořřtola Pawořa
řnajemy to šlowo: kař ř njedopyřanju řu jeho řudženja a
ř njewuřšlědženju jeho pucze! Kařki by to tola šlabny a řhu-
duřřki Bóh byř, byřmy-li jeho ře řwojimi prořtnymi myřle-
mi dorořumicř mohli! Nařřha wěra njeje nam řadne řa-
wěcřenje řa to, řo dyrbimy na šwěcze lute dobre a řbořowne
dny wuřiwacř; ně nawopař: řheřcřřianřtwu wubudži na
řwěcze njepřheczeřřtwu wot wonřach, wot njewěřjazeřo luda,
kař wot nutřřach, wot nařřheřo řamřneřo cřěřa a řwě. No-
wy cřlowjek řo narodži pod bolořcřemi a řyřřami: mamy
pšes wjele styttnoscčow do Bořeho kraleřtwu řańcř! Pod
tajřim křutym řakonjom řtejeřche řamo nařřny řnjeř a Šbořnik:
njedyřbjeřche řhřřtuř to czerpicř a ř šwojeř křařnořcři řańcř?
Je-li pař nařřha hřowa ř cřernjemi křonowana, potom ani
jejne řtawy řóřowe wěny wocřakacř njekřmedža. A njeje
Jeřuřowy řchřř, na kotřymř řo wřřha cřlowřřka nuřa widřicř
dawa, wot Boha řa njewuczerpliwě řóřlo najbořařřheřo
řohnowanja řa řyř šwět řcřinjeny? Bóh njeje řurowy řnjeř
kiř dze nař rořlamacř a řnicřicř, ale wón je nařř Wóřczeř,
kotreřoř lubořsz ř nam nihdy njewupadnje, ale kiř dze nařře
duřře pšchihotowacř řa njbjeřřtu řbořnořcř je wšchem, řchřoř
nam póřczele. Hacř řo to jemu pšchezo ř nami radži? Huřto
wřřhař tnyřnořcř a nuřa cřlowjeka ř njewěřje, ř njeřczerpli-
wořcři, ř řadwělowanju a ř druřim czeřřkim řpřtowanjam řa-
wjedže. Hdyř styttnoscč wo twoje durje řkapa, potom mařř
řej prařicř: to je Boři pořol, kiř dze mořu duřřu wobdže-
řacř. Jeho dzeřny radřřo powitař: pój nuts, ty pořořhno-
wany teřo řnjeřa, cřohodla řteřřich wonřach?

My mamy pšes wjele styttnoscčow do Bořeho krale-
řtwu řańcř; to je czeřřki pucř, ale jeho řónz je řbořo a wjeře.

Chzeřř ř temu dńcř? Chzeřř do Bořeho kraleřtwu? Twój
Šbořnik je řa tebe řwój řchřř nořny. Po nim mařř tež ty
řwój řchřř njeřcř. Twój řchřř tebe do njbjeř pšchijeře! —

Haj, wřmi ty ruřny mojeř a wjedž me řam,
dńř duřřu ruřny twojeř ja njepodař.
Esam njepocřahnu řenje, niř křocřakři,
hdžeř řwěra twoja czeřnje, me řobu wřmi.

Ty ř řchřřidřom řwojim křnjeřř mi wutrobu,
ty měř do njeje řjeřř a řbořnořcř wřřu.
Hdyř wutroba dze řpadnyř a řtyřř tu je,
dze trořřtnje dale cřahnyř: ty wjedžeřř me!

Hacř wjedže džiwne pucze me twoja móř,
me domoj wjedžeřř ruře pšes džeř a nń.
Haj, wřmi ty ruřny mojeř a wjedž me řam,
dńř duřřu ruřny twojeř ja njepodař.

řamjeř.

řnjowy řěrluřř.

Džakny řěrluřř řařpěwajcze
A ř wjeřeřořcřu řpominajcze
Na dobrocřřwořcř řnjeřowu.
řně Bóh wobradži nam řjane,
D njedyřbi joh' řohnowanje
Nař ř džateř hnučř a řhwalenju!
Njeř wnyřř modlitwy
Se řóřdej wutroby
A Bořom' křoneř řo pořběřnje.
Šchřo řamóže, řam cřlowř bjes Bořej' řmilnořcze,
Šchřoř nam Wóřz je pšchihotowat,
Je tež řdyn hnadnje wobarnowat
Pšched řchřodu a pšched řahubu,
řola, řahrody a řuti
Wřchem řkicřa něřř je jeho ruři,
Šchřoř ř řeřřiwjenju trjebaju.
Pšched Bořej mudročřu
Eso pokoreřmy tu!
Eswoje řlubny, kař řóřdy wě,
Bóh džerři wřře; tuř njepřchěřřtanje řyř a řně.

Bořo, Wóřze miřořcřřwy,
Ty wřchědnje řnowa twoje džřwy
Esam dořonjeřř tu na řemi.
řomřaj, řo we džakownořcři,
Esmny hotowi tež ř wopornořcři,
Tam pomřacř, hdžeř řu potřebni,
Wřhař duřny po pucřu
Esmny bratřřa mjes řobu.
řotom, řnjeře, tež dopomř nař,
Ty pšchezo řař, řo řa nař pšchřńdže řnjowy cřař.
ř. ř.

Šnutřřowne miřionřtwu.

„Šnutřřowne Miřionřtwu“, něřřto řyř řnate to a řařo
něřřto jara njěřnate. To mjeno cřřtařř huřto, wořebje něřřle,
hdyř to piřaja wo nuřny luda a wo tym, kař ludeř pomřacř,
abo hdyř to piřaja wo tym, řchřo řtat cřřini řa wotwobrocřenje
nuřny a řchřo „Šnutřřowne Miřionřtwu“, wo tym, řchřo řtat
by dyrřbař cřřinicř a tola njěřamóže dočřinicř, a wo tym, řchřo
„Šnutřřowne Miřionřtwu“ dořonja. A tež tam namařař
tuto mjeno, hdžeř řwěřne wuřřawny a řjednocřenřřwa a hdžeř
njewěřjazy a njepřheczeřojo wěny a řheřcřřřianřřwa pšřřu

wo křechczijskej lubošči a jeje skutkowanju a pšhecziwo njemu. A tole ho stawa nětke husto došč. A to je bjes džiwa.

Antikhryst džela nětke se wšchej mozu pšhecziwo wšchemu, šhtož křechczijske, šhtož wěra a lubošč ke Khrystuše. Pšchi tym čini hebi wón mało starošče tnych dla, kiž hu po mjenje jenož křechczijske a ho we swojej liwtošči i tutnym špokojeja; ale tam, to wě Antikhryst, hdžež hu křechczijske ho swojej wěre žiwi i wutrobu a se šlowom a se skutkom — njech tutón skutk je jenož dar abo njech wošobinške dželo —, tam čaka na Antikhrysta wjele prózy a džela. Tohodla wužiwa wón njekřechczijske a křechczijske ša grat pšhecziwo „Snutskownemu mišijonštwu“; pšchetož tu je „do skutka štajena křechczijska wěra a lubošč“. Wbohi to křechczijske, kotrnž je tač grat w ruzny Antikhrysta. Antikhryst wutrijeba ša swoje lěpšche wšchu njedžakownošč a liwtošč a mało lubošče wšcho njewedženje — ale pak tež „wjelewjedženje“ — křechczijske a ma w tym wšchem dobru brón pšhecziwo křechczijske a wošebje pšhecziwo křechczijske štwu, kotrež ho tu jewi šjawnje a potajnje w skutkach, — w skutkach, kotrež nušu wotštronjeja, ške wotwobroczeja, małowěru špnlja, bludžazych na prawny pucž potajnja a druheho dobreho skutkuja, šhtož je čłowjekam k špomoženju, Bohu k čječzi — Antikhryste pak k mjeršanju.

Tuto „Snutskowne mišijonštwu“ kapa ho nastajnje, wošebje pak w pšchichodnych dnjach wo twojeho domu a twojeje wutroby durje a prošny tebe wo šobuškutkowanje, wo pomoz. Wěmny, šo jo njewotpožaješ. To trjebaš tež jenož pohladnyč do lěta „Snutskowneho mišijonštwu“, kiž wšchudže rosiščerja. Ty njebudžeš čyč nasad wotacž, mjes tym šo ho šta a tyžazy jednocža do wulkeho žohnowaneho škutkowanja, kotrež čže pomhacž wšchem, kiž pomozny potrebažu. A tnych hu nětke wulke špny. Ale, Bohu budž džak, wulke hu tež — to šnadž hebi nješny šam tač myšli — špny tnych, kiž hu w tutnym pomoznym džele. Šny tola runje był potajany w pošlednim čžazu do Bethela a na Bodelschwingha a jeho špomožerške wójšto. Šakša ma tež tač špomožerške wuštawny, tež tu we Lužicy. Dži na pšch. do „Martinoweho wuštawa“ — Martinsstift — w Šohlandže pšchi Čžerwjnym kamjenju. Tam a druhdže, na pšch. w „Betheldže“, Drježdžanskich diakonišow abo w Kleinwachawje šapšchimnje tebe šwjate nastrožaze šahorjenje, šo hinač njemóžeš, hacž ho džakowacž, šo nješny tački wbohi hubjeny, a šobupomhacž, položecž a wotštronjecž hubjenošč a šrudobu.

Šaj, „Snutskowne mišijonštwu“ to je křechczijske štwu wo skutkach! Jenož hiščeje nětke licžby: Wono ma 28 domow i wjaz hacž 5000 ložemi ša šipnych; to je škoro pošojza wšchch šipnych Němškeje; wono ma 60 domow a wjaz hacž 16 000 loži ša epileptiškich; to je ščezina wšchch, kotriž na tutu čžezku šhorošč šhorja; 43 200 diakonišow druhich šmilnych šotrow škutkuje w němškim kraju, w Šakškej i nich na 1500, a i nimi 4460 diakonow, w Šakškej 190. Nimo tutnych pak hiščeje tyžazy druhich pomoznišow a pomoznikow. A šhto wšcho do pomozneho džela runje tute mozy došoneja, šmny tu nadrobnišcho rospižali, jako wo diakonišach a jich džele pišachmy.

Tole i tym njech je tu dženzka došč. To jene dodaj ty nětke, šo ty wobšadžiš i nowym škutkom lubošče dalšche měštno pomoznikow a pomoznišow nětke, hdž „Snutskowne Mišijonštwu“ woła na pomoz wšchch, šo ty šny šam pomoznik, šama pomozniža tuteho skutka křechczijskeje lubošče.

Salzburgsky.

(Přacžowanje.)

Šhtož běchu pšhecžeharjo mjes přjedownikami pšhecziwo Evangelškim naložowati, to naložowasche Širmian tež. Ščehwoti běchu runje tač šrudne tač te w přjedawšchich lětach a Jesuitojo mějachu šwój dobru džel na tym: nanušowachu wobndlerjow k hechlerštwu, došelž jich wjele čžinjesche, jako by ho katolškej žyrki podčžijnylo, a tola tomu tač njebe; šnutskownje ho prózowachu, pšchi čžistym evangeliju a Lutherowej wučžbje wotacž. Jesuitojo šbrachu dale Šiblie a evangelške knihi a je špalichu, naščkarachu čžišče wopacžne škoržby pšhecziwo tym Evangelškim, kotriž ho jich čžinkam njepodwolichu, tač dla šbezka a ropota; i tym jich pšchinješechu do jaštwa na wjele lět abo na čžak žiwjenja; a jaštwa běchu tačke, šo jecži na čžele a duchu čžerpiachu, na pšch. na wškofej wšche Šalzburga ho pošbchowazej twjerdžišnje a na hrodže Werffen. Dalšche šředki pšhecžeharjo běchu: puščženje i džela a je šaklužby w podkoplach, lěžach, dželačnjach, škalach atd., hobrške pienježne škloštanja, woješške kwartěry, nušowanja k wupucžowanju bjes šamóženja. Nowe pšhecžehanje a nowu winu šakrocženja pšchihotowachu hebi Evangelšny i tym, šo ho šapowědžichu, tón poštrow wužiwacž, kotrnž bě 1728 hamž porucžil, mjenujžny: „Šhwaleny budž Šešuf Khryst“ — „wot nětke hacž do wěčnošč!“ A čžehodla ho šapowědžichu? Woni nočžnychu ho šobu winowacži ščiničž toho, šo šwjate mjeno Šnješa Šešufa njewužitnje wužiwachu, a to tohodla, došelž šo bě hamž ša ščžde wužiwanje tuteho poštrowa 200 dnjow wotpuška w čžišču abo w čžiščazym wohnju lubil.

Šny hotowy pračičž, šo bě šny šam šobu pšchi džele, šo by pobožnych a wěrjazych a šwěrných Evangelškich pšchewinył. Ale wšcho bě podarmo. Ani šny ani aržybškop njedozpě, šhtož čžyšche: pšchewinyčž Evangelškich. Ně, w tutnych pšchiběrašche šhroblošč a šmužitošč. Evangelšny ho šmužičže pšhecziwo wšchem pošpytam Katolškim wobarach, kotriž mějachu došč lěnoščje. Šako to šorje a šorje hu, wobrocžiščtaj ho buraj Šanž Verchner a Weit Breme na Evangelške Štawny w Regensburgu w januaru lěta 1730 a wuškoržiščtaj tam nušu šwojich krajanow; prošchšchaj tež wošebje wo to, šo bychu Evangelške Štawny pola aržybškopa wuškutkowate, šo bychu hebi wuhnacži Evangelšny šmeli pšchicžž po žonu a džecži. To bě nješrošumliwa a nječłowška hrubošč — šo nješchczijske, njetrešbamny hacž pračičž! — šo křechczijske štwu wutoržechu žonu a džecži — a to hacž pšchod 200 lětami! — Tola Evangelške Štawny jednachu podarmo i aržybškopom a i jeho wotpoščtanymi, hacžrunjež na to poškasowachu, šo aržybškop tola šama mēr wučžinjenja lěta 1618. Jesuitojo, tucži šžrani njepšhecželjo reformazije, šchčuwachu a šchčuwachu, a aržybškop wotš pšchi šwojim njekřechczijskim pšhecžehanju křechczijske a to tež — a to je nětke nješto wošebje šrudne a poražaze! — tohodla, došelž šo bě wón, aržybškop, ras pšchi winje pšchizahat, šo čže šezarjow i kraja mēčž, tež byrnjež wotny a čžeršnje na polach roške.

W lěče 1731 šjednocžichu ho Evangelšny i tnych wšchelaškich wotriješow Šalzburgškeho kraja a džechu šnowa do Regensburga i proštwami: prošchachu, šo by ho jim pak šwoboda šwědomja dawa a evangelšny předarjo pšchewoštajili, pak ho dowolilo, šo šwoje wobšedženštwu pšchedadža a kraj wopuščča. Tola podarmo, šašo podarmo.

(Přacžowanje ščehuje.)

Zyrkej a stat.

Zyrkej a stat, wobej stej nětkle řobu w nuřy, kotraž našy kraj tynchi. Kaž je našy stat pokajany nětkle, hdyž druhe kraje njemóžeja a njedhaja pomhacž, na pomoc, kotruž lud, kotruž štaczenjo jemu a řebi pšchinjeřu, tak je zyrkej a se nej wořada pokajana w řwojim hospodařskim řiwjenju, we řwojim semyřkim wobřtacžu na pomoc řwojich řtawow, řwojich wořadnych; tucži pomhaja, hdyž řwoju pšchikřluřchnořcž a řwoju lubořcž pšhecziwo wořadže a zyrkwi dopjelnjeja, zyrkwi a wořadže a ř tym řebi řamym a ř tym řařo zřtemu ludej. So byřhmy řebi tohole řtajnje wědomni byřli! So njebyřhmy řo tohodla komdžili niřtón, dawacž řwój dawř, — a byřnjež to tu a tam woprowacž řěkařo. — My řmy tola řtawy zyrkwi a wořady a mamy jako řtawy řoždy, njedch to řtatny řakon pořtaja abo niz, pšchikřluřchnořcž, pšchinosřhowacž po řwojim řa džěřo a wobřtacže zyrkwi a wořady. My pšchinosřhujemy se tym tola řa džěřo a řtutkowanje teje zyrkwi, kotrejež řnjed je řnjed řesuš řhryřtuř. Tutoho řaměř pak je: zřřa řemja, wřchitzy řřlowjelojo, a niz jeno řzi, wřchitke mozy, kotrež na řemi a wřchřře řemje a pod řemju řu, dyrřja řhibowacž řwojeje koleni pšhed nim. So řo tole dopjelni, řa to bu tež ty řřeřcžřjan a řa to řy tu ty jako řřeřcžřjan a řa to je tu twořa wořada a twoja zyrkej. řřto mēniřh, řřto je na tym wina, řo je řiř nětkle tež řello řřeřcžřjanow se řobu a je wřřhēm njeřpokojnyřh, řo nima wole a mozy, řo wērnje řawjeřelicž, řo nima na pšh. ducha dořcž a řwólniwořcže dořcž, nětkle řwjeřcizž řnjowny řwjedřen jako wērnny řnjowny džakny řwjedřen ř nutrnej, wērnej wutrobneje radořcžu, kotraž tež wjeřeře a řadowanje pšchinjeře do řiwjenja a doma a řo wopokaže w řřlowach a řtutkach džaka pšhecziwo řobu a jeho zyrkwi a tohorunja pšhecziwo řobu řřlowjekař, — řřto mēniřh, řřto je na tym wina? To, řo wjedža, abo hdyž nje wjedža, to, řo řzuja, řo njeřřu dopjelneli a řo njedopjelnjeja řwoje pšchikřluřchnořcže pšhecziwo řobu a řřtož řože je. Woni řo řzuja winowaczi; njedch řnadž řebi tola njeřřu huřto dořcž wědomni, w niřh řcži pak tole řacžucže, njedch řnadž jeno řřabe. Se wřřhēm tym řařa řebi řiwjenje a to řbožo, kotrež mōhřli mēcž tež w tutym řřařu. — řřto ma to prajicž: řtarař a řřozuj řo řwēru, dopjelnicž wřřhē řnutskowne a řwonkowne winowatořcže, kotrež mařh pšhecziwo řobu a druřim!

Se řřleřřteje. Do řěhniřy pšchidže nowy řředident řa tutón wotřeř, a to diřřident. Pšhecziwo tomu bēřu proteřřtowali, tola podarmo. řřovinziálny wubjerk je pšchikřřowak, po wřřhēm řdacžu ř hřřokami řozialdemokratow a řentruřma. řřleřřta, kotraž ma něhdyže 60 procentow ewangellřřeho wobydleřřtwa, ma něř řa wřchřře řředidentu diřřidenta, řa řředidentu w řěhniřy tehorunja diřřidentu a řa řředidentu we Wrotřřlawju katolika. ř. r. ewangellřři džěl wobydleřřtwa — a to je wjeřřha řolořza, — njeje wjazy wobdžěřeny pšchihřlownyřh řařtojnřřtwach řřleřřteje řřovinzy. Wina na tym je řobu řronřřki duch, kotrež nětkle w řěhniře huřto rořřudža. So řo pšhecziwo tutomu njedořřtatkeř, niz pšhecziwo jenotliwym wořobam řředidentow, řiba tu a druřdže proteřřtowanje, řo njetrjebařh džiwacž. Nařh řřař je tak pořny njeřřpokojnořcže, tuž njeje mudrie a dobre, hiřhčže wjazy njeřřpokojnořcže pšhecziwo řtatej budžicž, řřim mjenje pšhed řymu, kotraž budže po wřřhēm řdacžu tak řežřka dořcž řa lud a kraj.

Wřchelate ř blifřa a řalořa.

řarai řawoř řrořak-řarřki ř. Wřchēřh je pšchēřhwatařa powjeřcž, řo je řobotu, 22. auguřta popořřdnju w řudniř-

nje řemřēř řarřki řarai řrořak. Wřřtrowjenje pntajo pšchēřhwataře na dowolenzy w zřřbje. řam bu njeřabzy hōřje je nim a řadaře řebi do domiřny. řatž do řudniřhina dořdže. řam řadaře řoh řón řnjed jeho duřřu ř řebi. My řaruřemy řobu ř řarřkim domom, řiř tak řežřko domachpřtany, a wopomniřny hiřhčže njebořcizčřkeho řararja, řiř je tež řa wořadu našeřho njedželnika „řomhaj řoh“ řwēru piřař.

Do řařa! je džēřa řeřřo. řerřřki džakowny lud pořwjeřči tam džēřa řwojemu řřawnemu wōtčřinzeř a řpēwarjeř řandrijeř řeřlerje pomniř. Wot 12 hōdž. řem wocžatuje řas řwojich hōřczi. W 2 hōdž. je tam řwjedžeřřki nēřhpor w řořim domje. W 3 hōdž. řcžēhuje řwřatocžnořcž pšchirōwje řandrija řeřlerja a 1/4 hōdž. pořwjeřča potom na tořhōřcžu pomniř. řswjedžeřřku řēčř a pořwjeřczenje řmēje ř. řarai řřchřřan-řřluřřhanřki, pšchēřřhnda „řomowiny“. řařowřře towarřřtowo „řandriř řeřler“ a „řerřřki řpēwny řwřařř“ wudebitej řwřatocžnořcže ř řhōrami, kotrež řeřler a řozor řerřřitemu ludej dariřřtaji. řřłowa řimaja řo tohorunja řř. řarai řaling, mēřhčřanořřta a hamřřki pšchēřřtejeř řřařa, řupan řřečřmar a druřy. řswjedžeřřki řřah a řaba wa řřōnczi řwjedžeř. — řuž, řřtōž to nēřak mōže, tam dořcž abo dořēčž. ř řřtōž to njemōže, řón mōže po řwojich mozach nēřřto druře: džakny řjenjeřny dar dacž řa tutón pomniř a řa zřřu řerřřku wēř. řute dary mōže wotēdacž pola řwojeřho řararja abo w řsmolerjeř řniřarřni a druřdže.

řa „řnutskowne řiřřionřřtowo“ řberamy řberřku wot 5. hacž 12. řeptembra. My wēmy wřchitzy, řo je nětkle nuřa powřchitřkowna a řo je teřodla řwólniwořcž řa řřawne řberřki řřnadna. ř tola wřřtupujemy doraiřnje a zřře řa řberřku „řnutskowne řiřřionřřtowa“. „řnutskowne řiřřionřřtowo“ je řo powřchitřkowne do řřřžby powřchitřkownořcže řtajiřo a řo něř řřozuje, dowobaracž powřchitřkowneř nuřy řař wořobinřřkeř nuřy. Wobojje je řara nuřne nětkle a je řdobom nadawř jenotliweřo řař powřchitřkownořcže. řuž nořhčemy řo tutomu nadawřkeř wuwinyřčř! řhčemy tuž řo wobdžěřicž na řberřzy a řřinicž po tym, řař jenotliwa wořada abo gmeřna tutu řberřku řarjaduje. řřitaj řōřdy tež řēřak, kotrež řa řberřku wabi a wřřhō, řřtož řo w tutnyř dnjach a tež řewak wo „řnutskownyř řiřřionřřtowo“ wōřjewja.

řwony. řubiřřka eřorija je w řwojim wořadniřu „řotřřhast an das řōbauer řand“ wōřjewjařa najpřjedny řa řōřdu wořadu řtawiřnu wořadnyřh řwonow a řdobom powřchitřkownu řtawiřnu řwonow a řwonjenja. něřř bu wřřhō do wořebiteje řniři řjednocžene; w tutej mařh potajřkim powřchitřkownu řtawiřnu řwonow a řwonjenja a řtawiřnu řwonow řōřdžeje wořady a druře nařtawři, kotrež ř wēřny řřluřřeja. řo je to řajimaze, mōžeřh řebi mřřlicž. řniřu mōže řōřdy na řwojeř řarje dořřacž řa 30 řj. řeřtajiřoř řtaji řu ř pomořu wořadnyřh duchownyřh řararjeř řeidel-řeiersdorřřki a řōrner-řewaldřřki.

řhina, tutón „njeřbeřřki“ kraj ma řtyřřnje wjeře řeřēpicž. ř dořřhōřēřnyřmi řnutskownyřmi wōřnami pšchihōtuje lud řam řebi pšchēřo řařo nowu řřřřodu. něřř tyřřha tež naturřře mořzy řnowa kraj a lud: wulke wōdy. řiz jeno řta a tyřřazy, nē milijony wobydleri řu w řtrařře, řřubicž niz jeno byřřenje a řamōženje ale tež řiwjenje. Wřřhē powēřcže powjedaju wo rořřhēřjenju powōdženja a nuřy a řtrařa. Wōřebje mori řřōd řřlowjekow a tohorunja nařtawaze řhorořcže. řla řnutskowneřho rořřhēřčēřjenja řřaza to ř pomořu řrajanow a řwonkowne ludy řeřpřja řame nuřu a njemōžeja pomhacž.

řřřtowanje: ř. w ř. řa 15. po ř. — ř. w ř. řa 16. po řwř. řrojzy.